

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta tad-9 ta' Gunju, 2008

Avviz Numru. 378/2005

**Victor Bonavia ID 769951 (M) u Mary Grace Bonavia ID
617358(M)**

vs

**Richard Attard u lil Brian, Sharon, Mandy, Natasha u
Richard ilkoll ahwa Attard u b'digriet tas-17 ta'
Ottubru 2006 il-Qorti ordnat li wara l-kliem "ahwa
Attard" jizziedu l-kliem "u l-istess Richard Attard
(SR) bhala legittimu rappresentant ta' bintu minuri
Tricia Attard**

Il-Qorti,

Rat l'avviz ipprezentat mill-atturi fil-21 ta' Gunju, 2005 fejn talbu lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenuti jhallsu flimkien u indivizament bejniethom jew min minnhom issomma ta' elfejn u erba' mitt lira rappresentanti ammont ekwivalenti li kien gie misluf lil mart il-konvenut u lil omm

Kopja Informali ta' Sentenza

il-konvenuti skond il-kaz ai termini ta' skrittura privata datata 24 ta' Novembru 2003 (Dok A).

Bl-ispejjez inkluzi dawk ta' ittra ufficiali datata 5 ta' Mejju 2005 u bl-interessi legali dekorribbli mid-data ta' l-istess ittra kontra l-konvenuti li gew ingunti ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti fejn eccepew:

Illi preliminarjament, l-avviz de quo huwa null stante li m'hemmx indikat f'liema Qorti gie pprezentat, ciee' jekk huwiex il-Qorti tal-Magistrati (Malta) jew il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex).

Illi preliminarjament ukoll il-gudizzju m'huwiex integrugħaliex il-kawza ma gietx intavolata kontra l-eredi kollha tad-decuius Patricia Attard.

Illi bla pregudizzju u fil-meritu t-talbiet attrici għandhom jigu respinti fejn dawn huma diretti kontra l-konvenut Richard Attard ciee' r-ragel tal-mejta Patricia Attard, u dan stante illi s-self allegatament mogħi lilha mill-atturi sar mingħajr il-kunsens ta' l-istess konvenut u kwindi m'huwiex dejn tal-komunjoni ta' l-akkwisti. Id-decuius ma kienet tamministra l-ebda negozju kif allegat fl-iskrittura esebita mill-atturi u kwindi kien mehtieg il-kunsens tar-ragel tagħha.

Illi bla pregudizzju wkoll u fil-meritu l-ammont pretiz mhux dovut.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Permezz tal-verbal tas-17 ta' Ottubru 2006 (fol 14) il-konvenuti rtiraw l-ewwel eccezzjoni tagħhom. Wara talba ta' l-atturi l-Qorti ordnat zieda fl-okkju tal-konvenuti fis-sens illi Richard Attard deher ukoll fil-kwalita' tieghu bhala

Kopja Informali ta' Sentenza

legittimu rappresentant ta' bintu minuri Tricia Attard biex b'hekk il-gudizzju gie ntegru.

Ikkunsidrat:

Irrizulta mill-provi illi Patricia Attard mart Richard u omm il-konvenuti l-ohra kienet dahlet fi ftehim ta' self ma' l-attur Victor Bonavia permezz ta' skrittura ta' l-24 ta' Novembru tas-sena 2003 li gie redatt min Nutar Miriam Spiteri Debono. Permezz ta' dan l-att giet mislufa s-somma ta' elfejn lira lil Patricia Attard bil-modalita' tal-hlas kif indikat. Xi xahar wara, f'Dicembru regghu Itaqghu l-attur u Patricia Attard u marru għand l-istess nutar fejn għamlet addenda fuq l-iskrittura fejn gie dikjarat illi l-attur Victor Bonavia qiegħed jislef erba' mitt lira ohra lil Patricia Attard, biex b'hekk l-ammont kollu misluf lahaq is-somma ta' elfejn u erba' mitt lira. Mhuwiex qed jigi kontestat l-awtenticità ta' l-att u lanqas milli jidher il-fatt illi ssselfu dawk il-flus. Il-konvenuti pero' qiegħdin ighidu li dak is-self ma kienx gravanti l-komunjoni ta' l-akkwisti già ezistenti bejn il-konvenut Richard Attard u martu Patricia Attard. Din ta' l-ahhar mietet fi Frar tal-2004 u peress illi l-konvenut Richard Attard stqarr li ma kien jaf xejn b'dan id-dejn deherlu li ma kellux ikun responsabbi għalih lanqas fil-kwota' tieghu tal-komunjoni ta' l-akkwisti.

Ikkunsidrat:

Irrizulta mill-provi li l-konjugi Attard kienu jiggħestixxu negozju tal-*minibuses* u sahansitra Patricia Attard kellha f'isimha zewg *minibuses* bl-istess registrazzjoni HMY 234. Wieħed minnhom bix-*chassis* DO5SK56594 li gie skrappjat fis-26 ta' Jannar 2004 u fl-istess gurnata x-*chassis number* WF0EXXGBFE1876435 gie moghti l-istess numru HMY 234. Din il-vettura kienet debitament registrata mal-ko-operattiva tal-*minibuses* li kien jassenjalha x-xogħol. Kieno johorgu c-cekkiġiet li kienu ndirizzati lil Patricia Attard.

Skond Joseph Barbuto, *General Manager* tal-ko-operattiva tal-*minibuses* (fol 66) “*tul il-perjodu kollu kieno johorgu cekkijiet regolarmen dejjem fuq isimha (cioe'*

Patricia Attard) personalment.” Spjega li x-xoghol kien indipendenti mill-van u wara l-mewt ta’ Patricia Attard ix-xoghol gie assenjat lil zewgha b’wirt.

In-Nutar Miriam Spiteri Debono spjegat (fol 21) li kienet hi li rredigiet l-iskrittura a fol 2 u l-addenda magħha. Patricia Attard giet wahedha u meta n-Nutar staqsietha għal prezenza tar-ragel, Attard qaltilha li kien xogħol tan-negożju peress li kienet fil-kummerc u ma kellhiex għalfejn il-prezenza ta’ zewgha. Peress li n-Nutar kienet tafha personalment u taf li kienet tigġestixxi negożju minn garage Santa Venera, allura qablet magħha f’din il-konkluzzjoni li ma kienx hemm għalfejn il-prezenza ta’ zewgha Richard. Fil-fatt kompliet tħid “....kont naf illi Patricia Attard qieghda fil-kummerc u ma kienetx xi extraordinary expenditure illi setghet taffetwa xi proprjeta’.” U għalhekk kienet ukoll waslet għal konkluzzjoni li l-prezenza ta’ zewgha Richard ma kienx necessarju għal fini ta’ dan is-self.

L-attur a fol 23 spjega illi meta Patricia Attard kienet talbitu għal flus qalet li riedet tagħmel hekk biex tixtri minivan sabiex tkompli bin-negożju tagħha u kien għalhekk li ftieħmu li jmorru għand in-Nutar Miriam Spiteri Debono biex tigi redatta skrittura. Sar hekk u meta l-attur staqsa ghall-prezenza tar-ragel ta’ Patricia Attard, in-Nutar qalet li ma kienx hemm għalfejn ghax Attard kienet fin-negożju u għalhekk l-attur qagħad fuq il-kelma tagħha.

Il-konvenut a fol 27 filwaqt illi qal li ma jaf xejn fuq dan id-dejn ikkonferma li huwa għandu negożju ta’ *minibuses* fuq ismu personalment, kif ukoll bil-permessi. Qal illi l-mara ma għandha xejn izda kienet impiegata bhala *driver* mieghu b’sittin lira fil-gimgha. Ikkonferma li n-negożju jigi gestit minn garage bl-isem ta’ “*Pat’s Garage*” u gieli hargu cekkijiet b’dan l-isem, pero’ kien isarrafhom hu.

Ikkunsidrat:

Fl-isfond ta’ dawn ir-rizultanzi processwali l-Qorti jidhrilha illi Patricia Attard kienet fin-negożju tal-*minibuses*. Kienet tigġestixxi dan in-negożju sal-mewt tagħha fi Frar tal-

2004. Kellha wkoll garage msemmi għaliha u kienet tircievi l-pagamenti mingħand il-ko-operattiva tal-minibuses għas-servizzi li kienet tagħmel. Veru wkoll illi zewgha l-konvenut Richard kien ukoll fl-istess negozju, kienu diretturi fl-istess kumpanija u gieli rcieva l-menti mingħand il-ko-operattiva dwar xi kwistjonijiet li setghu nqalghu fl-amministrazzjoni ordinarja tax-xogħol. Din is-sitwazzjoni ma tbiddilx il-vera natura tal-professjoni ta' Patricia Attard li kienet negożjanta regolari, tigġestixxi negozju tal-minibuses, kemm f'isimha kif ukoll f'isem kumpanija illi tagħha kienet direttur. Għalhekk il-Qorti taqbel mal-konkluzzjoni li waslet għaliha n-Nutar Miriam Spiteri Debono illi ghall-iffirmar ta' l-iskrittura ta' l-24 ta' Novembru 2003 ma kienx necessarju illi l-konvenut Richard Attard ikun prezenti peress illi dak kien att ordinarju ta' kummerc biex Attard tkompli tinvesti fin-negożju tagħha.

Ikkunsidrat:

Illi din il-konkluzzjoni hija konformi ma' l-Artikolu 1324 tal-Kodici Civili. Hawnhekk il-Qorti tagħmel referenza għal-kawza fl-ismijiet Angela Demarco vs David Demarco et-deċiża fid-9 ta' Ottubru 2003 mill-Prim Awla fejn għamlet referenza ghall-artikolu fuq imsemmi u qalet illi "l-Artikolu 1324 tal-Kodici Civili jiddisponi li att li normalment hu meqjus bhala att ta' amministrazzjoni straordinarju jista' jsir minn konsorti wieħed u jkun validu jekk dak l-att ikun att normali ta' gestjoni ta' kummerc, negozju jew professjoni tal-konsorti li jkun agixxa mingħajr il-permess tal-parti l-ohra. Il-Qorti kienet tal-fehma li komprizi fit-terminologija ta' att normali ta' gestjoni ta' negozju wieħed għandu jinkludi mhux biss l-atti gurnaljieri tal-kummerc izda wkoll dawk l-attivitàjet li ghalkemm ma jsirux fuq bazi regolari, huma pero' normali fil-kummerc u fin-negożju." Il-Qorti hi tal-fehma li self ta' elfejn u erba' mitt lira mhijiex xi haġa kbira u huwa normali fil-kummerc li jsir self bhala nvestiment f'xi intrapriza li tista' tirrendi aktar qliegh. Dak huwa proprju li riedet tagħmel Patricia Attard. Skond l-attur dina qaltlu li l-flus ridiethom biex tixtri minivan għal-fini ta' negozju. Naturalment l-attur mħuwiex fi grad li jghid x'veramment sar minn flusu. Dana l-ghaliex Patricia Attard

Kopja Informali ta' Sentenza

mietet ftit xhur wara li gie redatt is-self fuq imsemmi u cioe' fi Frar ta' l-2004. Ghalhekk il-Qorti tikkonkludi illi l-att inkwistjoni huwa regolat bl-Artikolu 1324 tal-Kap 16.

F'dan l-istadju l-Qorti issa trid tistharreg il-kwistjoni jekk dak l-att kienx obbligu tal-kommunjoni ta' l-akkwisti jew le. Hawnhekk il-Qorti għandha l-komfort ta' decizzjoni mogħtija mill-Qorti Civili fid-9 ta' Ottubru 2003 fl-ismijiet Claudette Gauci vs Paolo Bonnici Limited et et fejn fost affarijiet ohra l-Qorti kienet qalet "kieku att straordinarju li huwa att normali ta' gestjoni ta' kummerc ma jorbotx il-kommunjoni ta' l-akkwisti ma jkunx hemm lok tar-regola ntrodotta bl-artikolu 1324 ghax bhala att straordinarju ezercitat mill-konjugi wiehed biss ma jorbotx lill-kommunjoni ta' l-akkwisti fih innifsu. L-iskop ta' l-Artikolu 1324 huwa intiz biex fil-konfront ta' terz il-kommunjoni tintrabat anke meta att straordinarju jsir minn konsorte wiehed biss, basta li jkun att normali ta' gestjoni ta' kummerc. It-terz allura ma jkollux ghafnejn kull darba li jinneżgo ja ma' konsorti, jitlob li dan ta' l-ahhar igib il-parti l-ohra mieghu ghax jaf li bil-firma ta' parti wahda, xorta wahda jkun kopert."

Minn dan jirrizulta kwindi li l-obbligazzjoni inkwistjoni hi allura mhux biss obbligazzjoni valida li holqot Patricia Attard ai termini tal-Artikolu 1324 tal-Kodici Civili, izda wkoll hi obbligazzjoni li torbot lill-kommunjoni ta' l-akkwistigia ezistenti bejn il-konjugi Attard. Dan ir-regim ta' kommunjoni gie terminat bil-mewt ta' Patricia Attard fi Frar 2004 u quindi l-konvenut Richard Attard għandu jbagħti nofs l-obbligazzjoni naxxenti permezz l-iskrittura ta' l-24 ta' Novembru 2003, bin-nofs l-ieħor gravanti l-eredi ta' Patricia Attard u cioe' uliedha Brian, Sharon, Mandy, Natasha u Richard u l-istess Richard Attard (SN) bhala legittimu rappresentant ta' bintu minuri Tricia Attard.

Għal dawn il-motivi,

Taqta' u tiddeciedi illi tilqa' t-talba ta' l-attur u tikkundanna lil Richard Attard wahdu li jħallas is-somma ta' €2795.25 (Lm1200) u lill-konvenuti l-ohra Brian, Sharon, Mandy, Natasha u Richard u l-istess Richard Attard (SN) bhala

Kopja Informali ta' Sentenza

legittimu rappresentant ta' bintu minuri Tricia Attard is-somma ta' €2795.25 (Lm1200) rappresentanti ammont misluf lil Patricia Attard mart Richard u omm il-konvenuti l-ohra ai termini ta' skrittura privata datata 24 ta' Novembru 2003. Bi-ispejjez u l-interessi legali mid-data tan-notifika ta' l-avviz kontra l-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----